

Мельник А.О., д.е.н., завідувач

кафедри бізнес-економіки,

Онищенко О., студентка,

Київський національний університет технологій та дизайну

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах сучасної ринкової економіки ефективність виробництв стає однією з передумов сталого функціонування та розвитку підприємств. Особливої уваги заслуговує розгляд проблем встановлення і розвитку транспортних підприємств, діяльність яких сприяє ефективному вирішенню економічних та соціальних проблем до нових умов господарювання.

В Україні традиційні підходи до оцінки ефективності діяльності транспортних підприємств базуються переважно на фінансових показниках, що розраховуються на основі інформації звітного періоду. Але, на жаль, це не дозволяє визначити перспективи розвитку підприємства, аналізувати можливості зростання його майбутньої вартості, оцінити показники, що характеризують виробничі, фінансово-економічні процеси та оптимальну структуру рухомого складу.

Тому метою дослідження є обґрунтування та розробка теоретико-методичних положень і прикладних рекомендацій щодо удосконалення науково-методичних основ оцінки ефективності функціонування транспортних підприємств як інструмента управління їх господарською діяльністю.

Особливості оцінки ефективності транспортного виробництва відображені в наукових роботах вітчизняних та зарубіжних науковців, таких як А.П. Абрамов, Дж. Андерсен, О.О. Вовк, В.О. Котик, О.О. Кравченко, В.А. Кучер [1], С.С. Пінчук [2], В.А. Познаховський [3], Н.М. Тимченко [4], М.Ф. Трихунков, Е.Д. Хануков та інші.

Одним із напрямом підвищення ефективності функціонування транспортних підприємств є удосконалення методичних положень її оцінки, що дозволить використовувати отримані результати як індикатори поточної та потенційно можливої результативності діяльності підприємств галузі.

Основним етапом оцінювання ефективності діяльності є вибір системи показників, за якими вона буде проводитись [4, с.127]. Від правильності прийняття рішень залежить саме існування підприємств, тому вибір найбільш підходящих методів оцінки ефективності функціонування для окремо взятого підприємства стає надзвичайно актуальним.

Формуючи систему показників ефективності діяльності суб'єктів господарювання, доцільно дотримуватися певних принципів, а саме:

- забезпечення органічного взаємозв'язку критерію та системи конкретних показників ефективності діяльності;
- відображення ефективності використання всіх видів застосовуваних ресурсів;
- можливості застосування показників ефективності до управління різними ланками діяльності в організації;
- виконання провідними показниками стимулюючої функції у процесі використання наявних резервів зростання ефективності діяльності.

Система показників ефективності діяльності, що побудовано на підставі зазначених принципів, має включати кілька груп:

- 1) узагальнюючі показники ефективності діяльності;
- 2) показники ефективності використання праці (персоналу);
- 3) показники ефективності використання основних та оборотних засобів;
- 4) показники ефективності використання фінансових коштів (оборотних коштів та інвестицій).

Кожна з цих груп включає певну кількість конкретних абсолютних чи відносних показників, що характеризують загальну ефективність господарювання або ефективність використання окремих видів ресурсів. На

наш погляд, до першої групи мають входити показники, що характеризують ефективність управління виробничим процесом: економне використання ресурсів, раціональна експлуатація виробничого обладнання та устаткування, вдосконалення технології виробництва транспортної продукції, організацію праці на виробництві.

У другу групу показників входять показники, що відображають ефективність управління оборотними засобами: незалежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, здатність автотранспортного підприємства виконувати свої поточні зобов'язання, можливість стабільного розвитку підприємства в майбутньому.

Третя група включає показники, що визначають ефективність управління збутом транспортної продукції і просуванням транспортних послуг на ринку засобами реклами та стимулювання.

У четверту групу – показники конкурентоздатності транспортної продукції: якість транспортних послуг, умови платежу, ціна.

Таким чином, аналіз ефективності транспортних підприємств являє собою складну та багатогранну задачу, яка полягає в інтерпретації та оцінці комплексу показників, що характеризують різні сторони діяльності транспортного підприємства та формують його конкурентоспроможність.

Отже, під час формування системи показників ефективності діяльності транспортного підприємства необхідно дотримуватися єдиних принципів, що дасть можливість застосування показників ефективності в побудові економічного механізму управління ефективністю функціонування торговельних підприємств, використання даних показників для виявлення резервів підвищення результативності всіх видів діяльності.

Ефективність фінансово-господарської діяльності транспортного підприємства у кінцевому підсумку буде характеризуватися відповідною кількістю показників оцінки, що узагальнюють численні первинні показники за ступенем їх важливості й впливовості на складові ефективності – результати і витрати.

Список використаних джерел:

1. Кучер В.А. Визначення структури показників ефективності роботи підприємства як основа прийняття стратегічних рішень / В.А. Кучер // Економіка промисловості. – 2008. – № 1. – С. 71-77.
2. Пінчук С.С. Оцінка ефективності функціонування підприємств залізничного транспорту на сучасному етапі / С.С. Пінчук // Науковий журнал «Економічний форум». - №1. – Луцьк: ЛНТУ, 2016. – С.203-208.
3. Познаховський В.А. Аналітичні методи оцінювання конкурентоспроможності автотранспортних підприємств в сучасних умовах господарювання / В.А. Познаховський// Вісник інженерної академії України. – 2010. - №2. – С. 262-266.
4. Тимченко Н.М. Оцінка ефективності функціонування транспортних підприємств для забезпечення розвитку інфраструктури курортів / Н.М. Тимченко// Агросвіт. – 2015. - №15. – С. 30-34.

*Мельник А.О., д.е.н., професор,
завідувач кафедри бізнес-економіки*

Рокіцька А.М., студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

СТРАХУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах ринкової економіки функціонування всіх суб'єктів господарювання підлягають значному впливу невизначеності, що призводить до високого рівня ризику, який спричинений поєднанням багатоманітних, часто непередбачуваних чинників. Тому, одним з найважливіших завдань для підприємства стає забезпечення стабільності його розвитку та фінансової